

JĘZYK POLSKI
SEMESTR III
3-LETNIE LICEUM OGÓLNOKSZTAŁCĄCE

Lektura obowiązkowa:

1. Adam Mickiewicz, *Oda do młodości*; ballada *Romantyczność*; sonety *Burza*, *Droga nad przepaścią w Czufut-Kale*, *Bakczysaraj w nocy* z cyklu *Sonety krymskie* oraz wiersze: *Nad wodą wielką i czystą...*, *Polały się lzy me czyste...*; *Dziady* cz. III; *Pan Tadeusz*
 2. Juliusz Słowacki, wiersze: *Grób Agamemnona* (fragmenty), *Testament mój*; *Hymn (o zachodzie słońca)*
 3. Cyprian Kamil Norwid, wiersze: „*Fortepian Szopena*, *Bema pamięci żałobny rapsod*,
 4. Bolesław Prus, *Lalka*,
 5. Fiodor Dostojewski, *Zbrodnia i kara*;
-

Zagadnienia egzaminacyjne:

Znajomość poniższych zagadnień obowiązuje zarówno na egzaminie pisemnym jak i ustnym.

1. Romantyzm:

- nazwa i ramy czasowe epoki
- konflikt pokoleń – wiek buntu i rewolucji
- za wolność naszą i waszą
- przemiany społeczne i polityczne w Europie
- legenda napoleońska
- powstanie listopadowe i Wielka Emigracja oraz powstanie styczniowe
- historiozofia romantyczna (mesjanizm)
- rozwój dramatu i teatru w romantyzmie (wpływ twórczości Szekspira)
- powstanie listopadowe jako przeżycie pokoleniowe dla romantyków
- fascynacja średniowieczem
- fantastyka i groza w sztuce romantyzmu
- przenikanie się świata fantastycznego z realnym
- ludowość i orientalizm
- obraz nieszczęśliwego kochanka
- romantyczni bohaterowie literaccy: szaleńcy, obłąkani, samobójcy
- dewizy epoki: *miej serce i patrzaj w serce*; *sięgaj, gdzie wzrok nie sięga*; *łam, czego rozum nie złamie*
- romantyczny indywidualizm
- biografia romantycznego artysty
- poeta wieszcz
- pielgrzym, wędrowiec, tułacz
- martyrologia narodu polskiego
- prometeizm, mesjanizm
- budowa dramatu romantycznego
- rola przyrody i pejzaż romantyczny w tekstach kultury

2. Pozytywizm:

- nazwa i ramy czasowe epoki
- wiek pary i elektryczności, uprzemysłowienie i urbanizacja
- główne idee pozytywizmu (scjentyzm, utylitaryzm, ewolucjonizm, organicyzm)
- emancypacja i asymilacja mniejszości
- omijanie cenzury (język ezopowy)
- kształtowanie się polskiej inteligencji
- filozofia pozytywistyczna (August Comte, John Stuart Mill, Herbert Spencer)
- realizacja głównych haseł pozytywizmu w literaturze: praca organiczna, praca u podstaw, emancypacja kobiet i asymilacja mniejszości, solidaryzm społeczny
- rozwój powieści realistycznej
- rozwój gatunków publicystycznych
- literacki obraz społeczeństwa jako organizmu

Tematy prac kontrolnych.

Słuchacz wybiera jeden temat spośród podanych niżej i pisze pracę kontrolną o objętości minimum 250 słów.

1. Miłość – źródło szczęścia czy cierpienia? Rozważ problem i uzasadnij swoje stanowisko na podstawie wybranych utworów z literatury romantyzmu. Twoja rozprawka nie może liczyć mniej niż 250 słów.
2. *Kordian* jako dramat o przyczynach klęski powstania listopadowego. Przedstaw swoje przemyślenia na ten temat, powołując się na odpowiednie argumenty odnoszące się do treści utworu. Twoja rozprawka nie może liczyć mniej niż 250 słów.
3. Motyw walki dobra ze złem. Omów problem na podstawie *Zbrodni i kary* Fiodora Dostojewskiego oraz wybranych tekstów kultury. Twoja praca nie może liczyć mniej niż 250 słów.